

تورک یوردی

[اون آلتی سنه]

تورک اوجاقلی مرکز هبشی طرفه نشر اولتور.

جلد ۵

تموز ۱۹۲۷

نومرو ۳۱

مقام
سنه

انقلاب دائر

— وجوده کتیردیکمز انقلاب کولکشمی ایچون فاصل بریول طوتملیدر؟
— انقلاب، بیلورزکه، برحالدن دیگر حاله کچمک، بروارانی براقوب دیگر وارانی ایدتمکدر. بز شیمدی به قادار یاشادیغمز اسکی حیاتی تمامیه ترک ایدوب بوکون ایچنه کیردیکمز یکی حیاته کندیغزی تمامیه آلیشدر، و بو حیاتیک ایجاباتی حقیقه تقدیر ایدرک بو حیاته انطباق ایتمش اولور ایسه، آرتق انقلاب ایدی بر صورتده برلشمش، کولکشمش اولور.

— یکی، بویکی حیات و ایجاباتی نه کبی شیلردر؟

— مادام که انقلاب بر حیاتدن دیگر حیاته کیش اولیور دینجه کوزومزک اوکنه ایکی طرف، ایکی وارلق کلیور، و بوندردن برینی براقوب دیگرینه کچمک ایجاب ایدیور، شو حالد بونی برکله ایله سویلر، ک مسئله داها قولای آکلاشیلیر. انقلابک بزه براقیبی ایجاب ایندیردیک حیات اسکی عثمانلی حیاتی، بزه ایدینجه بی ضروری قیلدینی حیاتده ایچنه کیردیکمز «تورک حیاتی» در. دینک که انقلاب دورینک تام فردلری اولق ایچین عثمانلی، براقوب «تورکلی» ایدینش اولقلمغز لازم کیر.

— یکی، فقط بزه عثمانلی حیاتندن چیقش، تورک حیاته کیرش دکلی بزه؟

— اوت . بو کون یکی بر حیانه کبردی کمزی هیمز سه زیبور، کور بیورز و بو حیانتک ایجاباتی بوله به ، امکا اویمیه اوغراشیورز . فقط هنوز داها بویکی حیاتی نیمیه ایدمنی دکلز .

اقتلاک ایکی صفحه سی واردر : ری سیاسی ، دیکری اجتماعیدر . بز بو کون سیاسی انقلاب ایله ، حمد اولسون ، « سلطنت » ک اسکی کهنه دورندن و او دورک غیر ملی مؤسسه لرندن قورتولدق . « جمهوریت » ک کنج و دینج دورنه نائل اولدق . فقط بویکی دورک نورندن ، فیضدن بوتون فردلرک منفید اولسی ، بو یکی دورک کندی وارلنی حقيله یاشامی ، کندی اجتماعی حیانتزی تشکیل ایدن بوتون مؤسسه لرک ملیشدیرلمیله اولور .

بزم عقیده لریمز ، غننه لریمز ، روحزده بر طاقم اعتبارلر تولید ایدمکه او اعتبارلردن قولای قولای قورتوله مايز . بونک ایچین « عادت ایکنجی طیمدر » دنیلمشدر . بر وارلنی سه زمک کورمک باشقا ، اولی یاشامق باشقادر . بعضاذهنمک جوق ایی کوردیکی ، ایی بولدینی بر غایه ی وجوده کتیرنن ایچون اراده مزک جهد صرف ایتمی لازم کایر .

فردی حیاندیکی بو اعتبارلرک و بویکی جبر ، اجتماعی حیات ساحه نده داها زیاده کزینی حس ایتدیرر . ذاتاً فردی حیانتزی بورون مبللریمک غایه سی اک زیاده حظه ، ألمردر . و بز هر کونکی حیانتزده بو غایه لره دوغرو کیمک صورتیه عادتاً غریزی اوله رق فردی وارلغیزی یشارز .

فقط اجتماعی حیانتک غایه سی بر طاقم مفکوره لردر . مفکوره لر ایسه زمان زمان دیکشیر ، و اجتماعی وارلیمزکده بو مفکوره لره کوره یکی استقامت لر آلمی لازم کایر . حالبوکه مفکوره لر ، یاشاندینی حالده هنوز شایلشمه من اولان بر طاقم بوکک غایه لریمز مثلاً عثمانلینی حیاندی « سلطنت » بر مفکوره اولدینی حالده بو کون « تورکک » بر مفکوره در . شو حالده بو کونکی اجتماعی وارلنک غایه سی « ملیت » مفکوره سی شایلشدیرمکدر .

-- بو مفکوره مک شایلشمه سی نه صورتیه حصول بولور ؟

— ملیت مفكوره سنك شائيلشمه سی، اجتماعی وارلقمزی تشكیل ایدن بوتون مؤسسه لرك، عثمانلیلق و یردیکی ملزلكی، غیر میلیکی آتورق توركلشمه سیله حصول بولور. اجتماعی وارلقمزی تشكیل ایدن لسان، اخلاق، حقیق، الخ کبی مؤسسه لر عثمانلیلق زمانده بوتون یابانچی عنصرلرله مزوج، فردی وجداندردن صادر اولان اجتماعی حدده لر یابانچی قاعده لرله مربوط برخلده ایدی. ایسته ملی وارلقدن عبارت اولان بومؤسسه لرده کی یابانچی عنصرلری آتمق، یاد قاعده لرден قورتارمق ملیت مفكوره سی شائیلدیرمه یه دوغرو آتیلش آدیغی وئور. مثلاً عثمانلیلق زمانده تداول ایدن لسان مؤسسه سی منی بر لسان اولوب «لسان عثمانی» نامی دی آلیر، وینه سی ترکیب ایدن کلمه لر تورکجه دن زیاده عربجه و عجمجه نك قاعده لر ایدی. بو کون واقعا لسان عثمانی کیتش، فقط اولك یرینه بو کونکی «تورک جمعی» نك لانی اولان «تورک دیلی» میدانه قوشش دکلدر. واقعا بو کون تداول ایدمن لسان، ساده لسان دیدیکمز تورک دیلدر. فقط بوتون عناصری ایله، قواعدیله میدانه قونه بیلش، تدوین ایدش بر لسان حالده دکلدر. دیلزی عربجه و عجمجه نك یابانچی عنصرلردن غیر شعوری اوله رق قورتارمه یه باشلادیغمز کی، شیمدی یه قدار تابع اولدینی یاد قاعده لر آتورق اصولی بر جالیشمه ایله [۰] اصل دیلنك تابع اولدینی توز قاعده لر بولش، اوکا کوره دیلنك کرک لغتی، کرک قاعده لرینی تدوین ایتش اولور ایله، لایمزی ملیشدیرمش اولورز.

ایسته بونک کبی، دیگر اجتماعی مؤسسه لر بیزده نه قدار مایلشیرمه، آرتق انقلابمز او قدار کوکلشمش اولور.

خلیل نعمت الله

استانبول دارالفنوننده منتفی مدرسی

[۰] بو خصوصده طوقتاسی لازم کلن اصول ملی مجموعه نك ۸، ۷۹، صاییلرنده کی «مشاهده دوغرو» مقاله لرنده کوسترلشد.